

№ 19/1953.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 19/1953 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting angående extraordinarie statsanslag för färdigställande av Ålands centralsjukhus och Ålands central-sanatorium (35/1953).

Med anledning av ovannämnda framställning får utskottet härmed vörd- samt anföra följande:

De återstående utgifterna för fullbordandet av sjukhuskomplexet har av landskapsstyrelsen uppdelats i trenne grupper:

- 1) till betalning förfallna räkningar, som inte likviderats,
- 2) ännu icke effektuerade beställningar och
- 3) ytterligare arbeten och inventarier, som erfordras för att anläggningen skall vara komplett.

Det är här huvudsakligen fråga om inventarier och anläggningar, som ingingo i den ursprungliga planeringen av sjukhuskomplexet, och som förty redan blivit såväl ur behovs- som kostnadssynpunkt prövade av Ålandsdelegationen och de riksmyndigheter, som ha avgivit utlåtande till Ålandsdelegationen i frågan. Orsaken till att dessa utgifter nu komma i en särskild framställning efteråt står att söka däri, att de uppgjorda kostnadskalkylerna inte visat sig hålla streck utan anläggningen har blivit dyrare än beräknat. Man kan sålunda utgå ifrån, att extraordinarie anslag kommer att beviljas för dessa utgifter. Detta gäller bland de större utgifterna tennisplanen, växthuset, områdets planering, röntgenterapiapparaten och kortvågsdiatermiapparaten.

De utgifter åter, som inte ingingo i den ursprungliga kostnadskalkylen, äro sådana inventarier och anläggningar, som förbisätts men visat sig behövliga. Till de större utgiftsposterna i denna grupp hör byggnadskostnaderna för en bastu. Utskottet har hört överläkaren Gunnar Hellström beträffande denna bastubyggnad, och anser att den är behövlig då den bastu, som finnes i personalflygeln är upptagen av dem, som bor där, så gott som hela tiden och den bastu, som finnes i samband med värmecentralen är avsedd att stå till maskinpersonalens förfogande, då dessa anställda genom sitt smutsiga arbete ofta äro tvungna att bada bastu. Under sådana omständigheter skulle läkarna och sysslomannen sakna möjligheter till bastubad vid sjukhuset eller åtminstone vara tvungna att bada bastu. Under sådana omständigheter skulle läkarna och sysslomannen sakna möjligheter till badstubad vid sjukhuset eller åtminstone vara tvungna att inkräkta på den övriga personalens badmöjligheter, vilket inte kan anses vara lämpligt.

Utskottet har ansett att samtliga dessa utgifter äro sakligt och rik-

tigt upptagna och omfattar landskapsstyrelsens förslag. Ytterligare förtjänar understrykas, att de beräknade utgiftsbeloppen grundar sig på kostnadskalkyler och givna anbud. Man måste också förutsätta att byggnadskommissionen i de fall sådant är möjligt infordrar anbud från flera håll och antar det förmånligaste anbudet.

Såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin framställning har landskapsstyrelsen enligt landskapslagen om centralsjukhus för landskapet Åland befogenhet att bevilja kommuner i svag ekonomisk ställning befrielse helt eller delvis från deltagande i anläggningskostnaderna för centralsjukhuset. Förutsättning för att landskapsstyrelsen skall kunna fatta slutligt beslut om total eller partiell befrielse är dock, att den andel i kostnaderna, som härigenom inte kommer att erläggas av verdbörande kommuner, i stället kan täckas ur andra medel. Då byggnadskostnaderna för centralsjukhuset äro av sådan natur, att de enligt självstyrelselagen bör täckas ur extraordinarie statsanslag, blir förtydligande förutsättning för ett sådant beslut av landskapsstyrelsen att extraordinarie anslag för ändamålet beviljas.

Utskottet omfattar jämväl till denna del landskapsstyrelsens förslag då Kökar, Sottunga, Brändö, Kumlinge och Lumparland äro i svag ekonomisk ställning och deltagande i de stora anläggningskostnaderna för dem är synnerligen betungande.

På grund av vad ovan anförts får utskottet vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte ingå till Ålandsdelegationen med en sålydande anhållan:

"Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Ålands landskapsstyrelse har i en till Ålands landsting inlämnad framställning föreslagit, att landstinget måtte hos Ålandsdelegationen hemställa om ett extraordinarie statsanslag om sammanlagt 25.918.197 mark åt landskapet Åland för färdigställande av Ålands centralsjukhus och Ålands centralsanatorium.

Sedan ärendet underkastats behandling i landstingets finansutskott har landstinget behandlat ärendet och funnit, att anläggningskostnaderna för centralsjukhuset och centralsanatoriet stigit till högre belopp än beräknat varförutom endel kompletteringar erfordras för att sjukhuskomplexet skall kunna anses vara i fullt driftfärdigt skick. De med byggenas slutförande förknippade kostnaderna framgå av bilagda landskapsstyrelsens framställning och stiga sammanlagt till 39.090.284 mark. Utöver den behållning, som för närvarande finnes på de medel, som tidigare erhållits såsom extraordinarie anslag och som kommunernas andelar

-3-

i anläggningskostnaderna, skulle för byggnadsföretagens fullföljande erfordras ytterligare 22.835.894 mark. Av detta belopp ankommer på kommunerna att erlægga 4.654.378 mark medan som tillskott till tidigare beviljade extraordinarie anslag skulle erfordras 18.181.516 mark.

Ytterligare har Ålands landskapsstyrelse i samma framställning framhållit, att med stöd av § 4 mom. 3 i landskapslagen den 1 augusti 1946 om centralsjukhus i landskapet Åland särskilda kommuner i svag ekonomisk ställning borde beviljas total eller partiell befrielse från deltagande i anläggningskostnaderna för centralsjukhuset. Av ifrågavarande kommuner, skulle Kökar och Sottunga beviljas total befrielse medan Brändö och Kumlinge skulle beviljas befrielse till 75 % och Lumparland till 50 % av sina andelar i anläggningskostnaderna. För de utgifter, som härigenom inte skulle kunna täckas med dessa kommuners insatser, skulle erfordras ett extraordinarie anslag om 7.736.681 mark.

På grund härav får landstinget vördsamt hos Ålandsdelegationen an-
hålla om

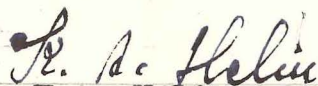
att Ålandsdelegationen måtte tillerkänna landska-
pet Åland ett extraordinarie anslag om 18.181.516
mark för färdigställande av Ålands centralsjukhus
och Ålands centralsanatorium samt

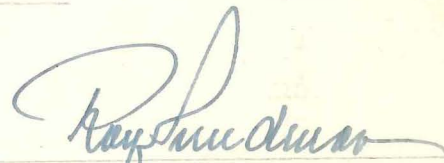
att Ålandsdelegationen måtte tillerkänna land-
skapet Åland ett extraordinarie anslag om 7.736.681
mark för att möjliggöra befrielse av Kökars och
Sottunga kommuner helt och Brändö, Kumlinge och
Lumparlands kommuner delvis från deltagandet i an-
läggningskostnaderna för Ålands centralsjukhus.

Mariehamn, den"

Mariehamn, den 3 december 1953.

På finansutskottets vägnar:

K.A. Helin.

Rolf Sundman.

I ärendets behandling ha ordföranden Helin, viceordföranden Bengtz
samt ledamöterna Häggblom, Lennart Mattsson och Andersson deltagit.